

IETS OVER BRAKEN EN/OF DIARREE BIJ HONDEN

Wanneer een gezonde hond van de een op de andere dag meerdere malen moet braken en tegelijkertijd of wat later ook de dunne ontlasting heeft (diarree), dan moet men ofwel denken aan de mogelijkheid dat de hond iets verkeerd heeft gegeten, ofwel aan de mogelijkheid dat de hond een infectie heeft opgelopen (een virus of een bacterie).

In beide gevallen ziet men vaak als eerste dat de hond een of meerdere malen braakt. Dit braken is eigenlijk een soort afweermechanisme van het lichaam: het lichaam probeert zich te ontdoen van schadelijke stoffen, die verderop in het maagdarm kanaal (van voren naar achteren: twaalfvingerige darm, dunne darm, dikke darm en endeldarm) allerlei nare gevolgen zouden kunnen hebben. Soms lukt het om op deze manier een verdere infectie te voorkomen. Wanneer het niet lukt om de schadelijke stoffen door braken uit de maag kwijt te raken raakt het maagslijmvlies ontstoken en gaat de hond vaak door met braken.

Heel vaak is het verhaal dan, dat de hond aanvankelijk het eten eruit braakt en vervolgens braakt op een dan inmiddels nuchtere maag, waarbij er vaak wat slijm en/of ingeslikt speeksel uit komt ('opgeklopt schuim') ofwel een wat geel gekleurde massa: gal, afkomstig uit de twaalfvingerige darm. Vaak kan er heel wat slijm geproduceerd worden, ook al omdat een hond die braakt misselijk is en een verhoogde speekselproductie heeft. Men kan dat merken aan het veelvuldig slikken ofwel 'smakken' van de hond: meestal een teken dat de hond zich misselijk voelt (zo ziek als een hond").

Normaal gesproken is het lichaam in staat door een optimale vertering, normale ontlasting te produceren. Wanneer er in dit complexe mechanisme wat verkeerd gaat, is het effect vaak dat er te veel en/of te vaak en/of te dunne ontlasting ontstaat. De hond is 'aan de dunne'. Niet elke hond die wat bederfelijks eet en/of een infectie oploopt krijgt standaard diarreeklachten naast braken; wel een grote meerderheid en dan meestal na het braken (soms zien we even- wel het omgekeerde: eerst diarree en pas daarna braken).

Het mechanisme waardoor diarree ontstaat kan verschillend zijn. Heel vaak heeft diarree te maken met een afwijkende vertering door het darmslijmvlies, waardoor allerlei stoffen die normaal door het darmslijmvlies in het bloed worden opgenomen, in de darm blijven. Deze stoffen trekken vervolgens water naar zich toe in zo'n grote hoeveelheid, dat de dikke darm niet meer in staat is nog genoeg water eraan te onttrekken, zodat de ontlasting niet meer stevig is. Soms prikkelen stoffen de darmwand rechtstreeks, waardoor de darmen een verhoogde samen- trekking (peristaltiek) vertonen, zich ook uitend in diarree. Meestal zien we bij de oorzaken die we tot nu toe genoemd hebben (verkeerde voeding en infectie) een zgn. dunne darm diarree: een diarree die met name gelokaliseerd is in de dunne darm. Kenmerkend is dat de ontlasting dan vaak veel meer is dan normaal, er vaak gasvorming plaatsvindt (de hond laat winden), de darmen een verhoogde mobiliteit vertonen (vaak een heel geborrel laten horen) en dat de ontlasting heel makkelijk naar buiten komt (het spuit eruit). Er bestaat namelijk nog een andere soort diarree, de zgn. dikke darm diarree, die we meestal bij andere oorzaken vinden, zoals bijvoorbeeld overgevoeligheidsreacties voor bepaalde voeders, waarbij dan het slijmvlies van de dikke darm gevoelig reageert op bepaalde eiwit- ten, kleurstoffen of antioxidanten. Hierbij is het opvallend, dat de hond heel vaak ontlasting produceert en hierbij ook vaak last heeft; de hond moet meestal duidelijk persen om het eruit te krijgen. Vanwege ontstekingsreacties van het slijmvlies van de dikke darm, is er hierbij vaak sprake van slijm en/of bloed in de ontlasting.

Het belangrijkste resultaat van braken en/of diarree is de mogelijkheid van uitdroging: het als ware indikken van het bloed, door onvoldoende aanwezigheid van vocht. Hier zijn we dan ook altijd het meest bang voor. De hond moet dan ook altijd overvloedig (lauw) water kunnen drinken. Wanneer de hond dit in het geheel niet doet en het braken en de diarree doorgaat, moet dan ook altijd de hulp van een dierenarts worden ingeroepen, die vooral aan de hand van de inspectie van de slijmvliezen een indruk kan krijgen of de hond aan het uitdrogen is. Het slijmvlies is het beste te beoordelen aan de binnenkant van de wang; normaal ziet men als het ware een vochtig spiegelend oppervlak. Bij uitdroging wordt het slijm- vlies wat mat en voelt het niet meer glad, maar plakkerig aan. Wanneer de symptomen al wat langer bestaan is het meest nauwkeurig d.m.v. bloedonderzoek vast te stellen of de hond uitdroogt. Dit moet men aan de hand van het meten van de zgn. hematocriet, het percentage van een volume bloed wat uit (vooral rode) bloedcellen bestaat: normaal gesproken tussen de 42 en 57. Wanneer het hematocriet hoger is dan 57, dan is de hond aan het uitdrogen.

De behandeling van een maagdarmonsteking bestaat er voornamelijk uit om te voorkomen dat een hond uitdroogt, door de hond goed te laten drinken. Het kan zinvol zijn om (kortere tijd) de hond geen eten te geven, om zo het maagdarm kanaal als het ware rust te geven om te kunnen genezen. Daarna vaak (bijvoorbeeld vijf keer per dag) kleine beetjes goed verteerbaar voedsel aanbieden, vaak bestaande uit een koolhydratenbron als rijst of macaroni, met daarbij gekookt mager vlees als kip of kalkoen. Wanneer het braken dan overgaat en de ontlasting harder wordt, kan men na enkele dagen weer geleidelijk overgaan op normale voeding. Naast deze dieetmaatregelen, is het in ernstiger gevallen vaak nodig medicijnen te geven, waarbij via een injectie en/of tabletten middelen gegeven kunnen worden die het braken stoppen.

Meestal is een maagdarmonsteking niet te voorkomen. Bij honden die de nare eigenschap hebben om allerlei dingen van de straat te eten, zou aanlijnen een mogelijkheid zijn.

Bron: Overgenomen uit de AKC "Waterland"

